

POD PATRONATEM

NADLEŚNICTWO MASKULIŃSKIE

NADLEŚNICTWO PISZ

70 lat Dyrekcji Lasów Państwowych w Białymstoku

Nadleśnictwo Pisz. Leśne barwy jesieni

Miesiąc kwitnących wrzosów

Wrzesień, jak sama nazwa tego miesiąca wskazuje, to czas kwitnących wrzosów. Ta mała leśna krzewinka obok widoku odlatujących do ciepłych krajów kluczy żurawi i gęsi oraz okresu godowego u jeleni, czyli rykowska, jest chyba jedną z najbardziej charakterystycznych oznak kończącego się lata. Wrzosa w tym roku zakwitły wyjątkowo wcześnie, już w połowie lipca i kwitną do tej pory. Może to być znak nadciągającej wcześniej niż zwykle zimy.

Wrzosa występuje powszechnie w całej Polsce. W Puszczy Piskiej są jedną z najbardziej pospolitych roślin leśnego. Duże ich skupiska, gdzie są one jedynym lub dominującym gatunkiem pokrywającym powierzchnię, nazywamy wrzosowiskami. W Nadleśnictwie Pisz najłatwiej spotkać je na pasach przeciwpożarowych, przede wszystkim w leśnictwie Snopki, Pogorzele, Jaśkowo i Wiartel. Porastają one ubogie w składniki pokarmowe gleby

piaszczyste. Największe w naszym regionie wrzosowiska zobaczyć można na terenie poligonu wojskowego w okolicach Orzysza. Najczęściej spotyka się krzewinki kwitnące na różowo. Co pewien czas występują jednak także osobniki z białymi kwiatami. Wrzosowiska objęte są ochroną jako siedliska przyrodnicze Natura 2000. Czynna ochrona powinna polegać na ich okresowym wykaszaniu, gdyż największym zagrożeniem dla tego zbiorowiska

roślinnego jest zarastanie przez brzozę i sosnę. Do właściwego wzrostu wrzosa potrzebują bowiem dużo światła.

Wrzosa znajdują szerokie zastosowanie w różnych gałęziach gospodarki. Wykorzystują je pszczelarze, którzy co roku wystawiają na wrzosowiskach swoje pasieki, aby pszczoły zebrały z kwitnących wrzosów pożytek. Wrzosa znajdują zastosowanie w budownictwie jako ekologiczny, natu-

ralny materiał na pokrycia dachowe. Robi się z nich zwieńczenia konstrukcji dachu, czyli kalenicę. W Nadleśnictwie Pisz w ramach czynnej ochrony tych cennych zbiorowisk roślinnych prowadzi się ich wy-

kaszanie. Koszenia wykonuje się w listopadzie i grudniu, po przekwitnięciu, lecz przed opadem śniegu. Skoszone wrzosa grabi się w sterty, które następnie ładowane są na samochody i wywożone z lasu. Wykaszanie

nie wrzosowisk i pozyskiwanie wrzosu do budownictwa jest doskonałym przykładem czynnej ochrony przyrody poprzez jej rozsądne użytkowanie.

Maciej Domański –
Nadleśnictwo Pisz